

PROIECTE DE CERCETARE PROGRAM DE STAT (2020-2023)

Prioritatea III. *MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE*

Direcția strategică: *Impactul factorilor biotici și abiotici asupra mediului și societății*

Cifrul proiectului	Titlul proiectului	Rezultate preconizate pentru anul 2020 (maximum 2500 caractere cu spații)	Perioada de derulare	Conducător de proiect / coordonator echipa USM (nume, prenume, titlu științific)	Volum alocații bugetare pe anul 2020 (mii lei)	Volum cofinanțare USM pe anul 2020 (mii lei)	Organizația coordonatoare	Organizația partener
20.80009.7007.05	Tehnologii fizice avansate cu aplicarea UVS în monitorizarea și modelarea factorilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> - Documentarea echipei de proiect cu informația necesară începerii măsurărilor, configurarea echipamentului modern pe teren, colectarea informației metrologice și prelucrarea datelor. - Elaborarea și diseminarea site-ului proiectului. Eveniment public de lansare a proiectului și a site-ului proiectului. - Cartografierea 3D a terenului. Identificarea exactă a surselor de poluare. Determinarea dinamicii poluării atmosferei cu microparticule solide și gaze. Brevetarea rezultatelor cercetărilor. - Atelier științifico-practic „Tehnologii fizice avansate cu aplicarea UVS în monitorizarea și modelarea factorilor de mediu” în cadrul Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, USM. - Brevetarea rezultatelor științifice: 2 cereri de brevet de invenție. - Prezentarea publică a rezultatelor cercetărilor. Generalizarea rezultatelor primului an de proiect. 	01.01.2020-31.12.2023	Conducător de proiect: Florentin PALADI, dr. hab.	553,0	50,0	Universitatea de Stat din Moldova	-
20.80009.7007.15	Consolidarea achizițiilor publice durabile în Republica Moldova	<ul style="list-style-type: none"> - Conferință de lansare a proiectului. - Elaborare 2 ghiduri metodice pentru practicieni: „Modele de afaceri durabile”, „Campanii de marketing pentru promovarea consumului sustenabil”. - Elaborare 2 studii științifice: „Analiza cadrului 	01.01.2020-31.12.2023	Conducător de proiect: Galina ULIAN, dr. hab.	604,8	50,0	Universitatea de Stat din Moldova	IDIS Viitorul

		<p>legal primar în materie de achiziții publice prin prisma conceptului de durabilitate”, „Analiza cadrului normativ-secundar în materie de achiziții publice prin prisma conceptului de durabilitate”.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publicare 1 articol în revistă științifică indexată SCOPUS și 2 articole în reviste științifice înregistrate în baze de date internaționale. - Elaborare 1 monografie colectivă, publicată în străinătate cu recenzenti străini. - Realizare 7 comunicări cu prezentarea rezultatelor obținute în cadrul proiectului la conferințe științifice naționale și internaționale. - Simpozion științifico-practic internațional „Achiziții Publice Durabile: Provocări și Oportunități”, USM. - Seminar științifico-didactic tematic „Provocările economiei circulare în materie de sustenabilitate” cu participarea studenților USM și a experților în domeniu, USM. - Cartografierea angajamentelor asumate de RM în cadrul acordurilor internaționale pe domeniul achizițiilor publice durabile elaborată. - Evaluarea cadrului legislativ în domeniul achizițiilor publice prin prisma componentei de durabilitate. - Contribuții la îndeplinirea angajamentelor RM în cadrul acordurilor internaționale pe domeniul achizițiilor publice. - Propuneri de politici pentru cadrul legal primar și secundar privind implementarea achizițiilor publice durabile în RM. - Eveniment public de prezentare a rezultatelor Cartografierii angajamentelor asumate de RM în cadrul acordurilor internaționale. 						
20.80009.7007.21	Diminuarea impactului substanțelor chimice, toxice asupra mediului și	<ul style="list-style-type: none"> - Studiarea cineticii de adsorbție a unei serii de substanțe organice biogene cu diferite dimensiuni a moleculelor (nicotinamida, acid galic, biotina, acid orotic, cverticina, tiamina, riboflavina, acid folic, ciancobalamina) pe 	01.01.2020-31.12.2023	Conducător de proiect: Tudor LUPAȘCU, dr. hab.	186,0	50,0	Institutul de Chimie	Universitate a de Stat din Moldova / UTM

	sănătății prin utilizarea adsorbanților și catalizatorilor obținuți din materie primă autohtonă	cărbuni activi comerciali și cei obținuți în laborator. - Stabilirea dependențelor dintre capacitatea și timpul de adsorbție și suprafață specifică și volumul porilor. - Corelarea dimensiunilor moleculelor și grupele funcționale cu dimensiunile porilor adsorbanților carbonici. - Elucidarea influenței temperaturii, pH-ului, agitării asupra cineticii de adsorbție. - Brevetarea rezultatelor științifice: 1 cerere de brevet de invenție.		Coordonator echipa USM: Vasile GUȚANU, dr. hab.				
Direcția strategică: Conservarea biodiversității								
Cifrul proiectului	Titlul proiectului	Rezultate preconizate pentru anul 2020 <i>(maximum 2500 caractere cu spații)</i>	Perioada de derulare	Conducător de proiect / coordonator echipa USM <i>(nume, prenume, titlu științific)</i>	Volum alocații bugetare pe anul 2020 <i>(mii lei)</i>	Volum cofinanțare USM pe anul 2020 <i>(mii lei)</i>	Organizația coordonatoare	Organizația partener
20.80009.7007.04	Biotehnologii și procedee genetice de evaluare, conservare și valorificare a agrobiodiversității	- Va fi evaluată diversitatea proteică și enzimatică a genotipurilor de culturi cerealiere păioase, leguminoase și de tomate cu rezistență la factorii abiotici extremali, boli fungice și virale - Va fi apreciat polimorfismul enzimatic asociat cu caracterele cantitative valoroase și rezistența la factorii extremali, boli fungice și virale a genotipurilor de culturi cerealiere păioase (triticale, grâu durum, grâu comun, secară, orz, ovăz), leguminoase (soia, năut, linte, fasoliță) și de tomate. - Vor fi elaborate 4 articole științifice, recomandate spre publicare în reviste de specialitate la tematica proiectului. - Rezultatele cercetării vor fi prezentate în 4 rapoarte la conferințe științifice (inter)naționale.	01.01.2020-31.12.2023	Conducător de proiect: Larisa ANDRONIC, dr. Coordonator echipa USM: Angela RUDACOVA, dr.	359,0	50,0	Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor	Universitatea de Stat din Moldova
20.80009.7007.20	Studiu și gestionarea surselor de	- Demararea programelor de formare profesională continuă în domeniul utilizării metodelor instrumentale moderne de	01.01.2020-31.12.2023	Conducător de proiect:	96,2	-	Institutul de Chimie	Universitatea de Stat din Moldova /

	poluare pentru elaborarea recomandărilor de implementare a măsurilor de diminuare a impactului negativ asupra mediului și sănătății populației	determinare a poluanților în diverse obiecte a mediului ambiant. - Programul inițiat de formare profesională continuă în domeniul utilizării metodelor instrumentale moderne de determinare a poluanților în diverse obiecte a mediului ambiant.		Igor POVAR, dr. hab. Coordonator echipa USM: Natalia VELIȘCO, dr.				Institutul de Microbiologie și Biotehnologie
20.80009.7007.23	Identificarea, evaluarea și perfecționarea unor noi procedee de sporire a ratei de creștere a peștilor, de diminuare a impactului maladiilor și de îmbunătățire a valorificării furajelor în cadrul instalațiilor piscicole de tip închis alimentate cu apă circulantă	<ul style="list-style-type: none"> - Vor fi proiectate unele instalații de laborator în vederea modelării interrelațiilor în cadrul sistemului „parazit-gazdă”, constituit din organisme hidrobionte. Vor fi realizate lucrări experimentale în vederea elucidării și determinării eficacității unor preparate veterinare de combatere a maladiilor invazionale și infecțioase la pești. - Vor fi realizate lucrări experimentale în vederea elucidării și determinării eficacității unor mijloace noi de control și combatere a maladiilor invazionale și infecțioase la pești. - Vor fi colectate eșantioane aparținând mai multor specii de hidrobionți. Vor fi realizate investigații de teren și în condiții de laborator privind incidența maladiilor infecțioase și invazionale la pești. - Va fi creată bază de date privind eficacitatea unor procedee noi de combatere a maladiilor invazionale și infecțioase la pești în cadrul instalațiilor piscicole închise alimentate cu apă circulantă. - Va fi promovat consensul între producătorii de pește și reprezentanții autorităților guvernamentale responsabile pentru siguranța produselor piscicole. - Va fi realizată brevetarea rezultatelor științifice: 1 cerere de brevet de invenție. - Vor fi pregătite publicații științifice la tema proiectului – 10 articole. 	01.01.2020-31.12.2023	Conducător de proiect: Vadim RUSU, dr.	350,0	50,0	Universitatea de Stat din Moldova	-